

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Ing. V. Š.**, zast. Mgr. Ing. Janem Vránou, advokátem se sídlem Janovského 236/35, Praha 7, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**, se sídlem Pod Sídlištěm 1800/9, Praha 8, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2015, č. j. ZKI PR-O-41/431/2015-14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2015, č. j. 45 A 48/2015 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobce **je povinen** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu náhradu nákladů řízení ve výši **3 098,15 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým bylo podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), zastaveno řízení o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2015, č. j. ZKI PR-O-41/431/2015-14, z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

[2] Žalobou podanou k poštovní přepravě dne 29. 8. 2015 se stěžovatel domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného. Soudní poplatek společně s žalobou zaplacen nebyl. Usnesením ze dne 21. 10. 2015 byl stěžovatel krajským soudem vyzván, aby ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu. Zmíněné usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 27. 10. 2015 a stanovená lhůta uplynula dne 3. 11. 2015. Ani v den vydání napadeného usnesení však soudní poplatek zaplacen nebyl a soudu tak nezbylo, než v souladu s poučením, jež se účastníkovi ve výzvě k zaplacení soudního poplatku dostalo, podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení zastavit.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Proti usnesení krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Uvádí, že se dne 18. 11. 2015 dostavil v úředních hodinách do kanceláře Městského soudu v Praze (pozn. NSS: stěžovatel má zřejmě na mysli Krajský soud v Praze) a nahlédnul do spisu. Ze spisu zjistil, že mu byla údajně doručena dvě usnesení, a to usnesení ze dne 21. 10. 2015, č. j. 45 A 48/2015 – 20 (výzva k uhrazení soudního poplatku), které mu mělo být doručeno dne 27. 10. 2015, a usnesení ze dne 10. 11. 2015, č. j. 45 A 48/2015 – 22 (zastavení řízení), které mu mělo být doručeno dne 13. 11. 2015. Stěžovatel okamžitě zareagoval a do úředního záznamu konstatoval, že ani jedno z usnesení osobně nepřevzal.

[5] Dodatečně si uvědomil, že ve spise ještě nebyla vyznačena platnost doručení usnesení č. j. 45 A 48/2015 – 22, tzv. vratka z pošty. Domnívá se proto, že měl soud podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušit zmíněné usnesení, neboť pominuly důvody pro toto usnesení před nabytím (resp. vyznačením) právní moci.

[6] Dále namítá, že soud u obou usnesení zvolil pro doručování variantu doporučeně do vlastních rukou, neukládat. To v praxi znamená, že poštovní doručovatel vhodí dopis do schránky, vypíše dodejku a tím je dopis „doporučeně“ doručen. Nelze ověřit, jestli se doručovatel alespoň pokusil zazvonit na zvonek nebo jiným způsobem zjišťoval přítomnost adresáta. Tento způsob doručování podstatným způsobem zhoršuje možnost zareagovat na výzvu soudu. Naopak otevírá široké možnosti zneužití. Navíc tlak vedení pošty na množství obsloužených klientů a vnitřní směrnice pošty prakticky vylučují doručení tak, jak předpokládal zákonodárce. Směrnice pošty mají přednost před směrnicí soudu a soud tak má malou možnost praxi doručování zkontrolovat nebo ji upravit. Soud měl tyto okolnosti předvídat a zvolit např. doručení do vlastních rukou s uložením na poště s desetidenní lhůtou. Zvýší se tím možnost skutečného doručení písemnosti adresátovi.

[7] Stěžovatel po návratu od soudu začal pátrat po obou doporučených dopisech obsahujících zmíněná usnesení. Dopis s usnesením č. j. 45 A 48/2015 – 22 našel pohozený a poničený mezi reklamami firmy Makro na zemi před poštovní schránkou. Druhý dopis nenašel vůbec, přestože obešel celý dům. Stěžovatel může dokázat, že jsou podobné případy na denním pořádku. V domě sídlí i cizí firmy a doručovatelka často plete poštovní

schránky, protože některá čínská jména znějí podobně, je zaměněno jméno a příjmení apod. Podle odhadu stěžovatele je takových případů 15 až 30 %.

[8] Závěrem konstatuje, že použití institutu fikce doručení bez uložení zásilky při nezastižení adresáta (tj. doručení vhozením dopisu do schránky adresáta), tak jak byl uplatněn krajským soudem, je hrubým porušením jeho práva na spravedlivý proces. Praxe a použití tohoto institutu navíc oddaluje soud běžnému občanovi, podkopává důvěru v soud, a v obecné rovině musí vést k úpadku právního vědomí. Oba dopisy převzít chtěl, očekával je, a jenom podivná soudní byrokracie mu v tom zabránila.

[9] Navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti ve stanovené lhůtě ani později nevyjádřil.

III. Řízení před Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 3. 5. 2016, č. j. 9 As 280/2015 – 27, vyzval stěžovatele prostřednictvím jeho zástupce, aby označil důkazy k prokázání svých tvrzení týkajících se pochybení provozovatele poštovních služeb při doručování zásilek v místě jeho trvalého pobytu (H. 1193/33, P. 6), tj. aby označil konkrétní svědky, listiny či jiné důkazní prostředky, jichž se dovolává.

[12] V přípise ze dne 24. 5. 2016 stěžovatel označil jako důkaz prohlášení svědků S. H. C., H. W. a J. K. Tato prohlášení připojil jako přílohu svého přípisu.

[13] Usnesením ze dne 2. 6. 2016 Nejvyšší správní soud vyzval Českou poštu, s. p., aby mu sdělila, zda v období od 1. 10. 2015 do 31. 12. 2015 evidovala stížnosti (reklamace) týkající se doručování písemností na adresu H. 1193/33, P. 6, dále aby sdělila počet podaných stížností, jejich důvody a výsledek jejich vyřízení. Soud rovněž Českou poštu, s. p. vyzval, aby sdělila jméno, příjmení, datum narození a adresu trvalého pobytu doručovatele, který na adresu H. 1193/33, P. 6, doručoval písemnosti dne 27. 10. 2015 a dne 13. 11. 2015.

[14] Česká pošta, s. p. reagovala na výzvu soudu přípisy ze dne 7. 6. 2016 a ze dne 10. 6. 2016, v nichž je uvedeno, že za období od 1. 10. 2015 do 31. 12. 2015 nejsou evidovány žádné stížnosti ani reklamace týkající se doručování zásilek na adresu H. 1193/33, P. 6. Ve dnech 27. 10. 2015 a 13. 11. 2015 doručoval zásilky na uvedenou adresu pan T. P.a, bytem S. 1114/5, P. 6.

[15] Nejvyšší správní soud na den 13. 7. 2016 nařídil jednání a předvolal k němu účastníky řízení a jako svědky pana J. K. a pana T. P. Na žádost zástupce stěžovatele bylo nařízené jednání odročeno na den 27. 7. 2016.

[16] Dne 7. 7. 2016 volal do kanceláře devátého senátu svědek K. s tím, že se k soudu nedostaví. Je velice nemocen a cesta by mu činila problémy, a pokud by se dostavil, tak stejně vypovídat nebude. K výzvě soudu ve věci doložení omluvy z jednání bylo svědkem

zasláno potvrzení praktické lékařky MUDr. Z. P., že pacient je v léčení s onkologickým onemocněním a jeho zdravotní stav mu neumožňuje cestu do Brna.

[17] Dle telefonického sdělení MUDr. Z. P. ze dne 19. 7. 2016 by měl být dle jejího názoru pan J. K. schopen se zúčastnit výslechu dožádaným soudem v Praze, nicméně s ohledem na jeho zdravotní stav je to hraniční (viz úřední záznam ze dne 19. 7. 2016 na č. l. 72 spisu).

[18] Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 21. 7. 2016 dožádal Krajský soud v Praze o provedení výslechu svědka pana J. K. v sídle krajského soudu. Pokud by provedení výslechu v sídle krajského soudu nebylo možné, bylo požádáno o provedení výslechu v místě bydliště svědka.

[19] Dopisem ze dne 2. 9. 2016 krajský soud Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že s ohledem na zdravotní stav svědka se ukázalo, že výslech bude nutné provést v jeho domácnosti. Plánovaný výslech nařízený na den 9. 8. 2016 se uskutečnit nemohl, neboť byl svědek z důvodu zhoršení zdravotního stavu hospitalizován. Výslech naplánovaný na 2. 9. 2016 nakonec rovněž nemohl proběhnout. Pověřený asistent soudce se na místo dostavil se zapisovatelkou, přítomna byla i pověřená zástupkyně žalovaného, zástupce stěžovatele a stěžovatel. Zdravotní stav svědka však byl natolik vážný, že faktické provedení výslechu neumožňoval. Svědek byl upoután na lůžko, vykašlával krev, zvracel a již při prvotním pokusu o komunikaci se ukázalo, že nezvládá artikulaci a jeho ústní projev byl na samé hranici srozumitelnosti, což věcnou komunikaci v principu vylučovalo. S ohledem na uvedené bylo od provedení úkonu upuštěno. Vzhledem k tomu, že se zdravotní stav svědka ukázal být velmi vážným a ani při optimistickém náhledu se nejeví, že by v dohledné době (v řádu měsíců) bylo možné očekávat výraznější zlepšení, se krajský soud domníval, že by bylo vhodnější od výslechu upustit.

[20] Nejvyšší správní soud dopisem ze dne 16. 9. 2016 sdělil krajskému soudu, že na výslechu svědka J. K. netrvá a nařídil jednání na den 5. 10. 2016. K jednání předvolal účastníky řízení a jako svědka pana T. P.

[21] Jednání ve věci proběhlo dne 5. 10. 2016.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[23] Z doručenky založené na č. l. 20 spisu krajského soudu vyplývá, že zásilka obsahující usnesení č. j. 45 A 48/2015 – 20, jímž byl stěžovatel vyzván k úhradě soudního poplatku ve výši 3 000 Kč ve lhůtě 7 dnů od doručení usnesení, byla stěžovateli dne 27. 10.

2015 vhozena do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, neboť nebyl adresát zastižen. Zásilka byla doručována prostřednictvím obálky typu III. Jako doručovatel je na doručence uveden T. P.

[24] Z doručenky založené na č. l. 23 spisu krajského soudu vyplývá, že zásilka obsahující napadené usnesení byla stěžovateli dne 13. 11. 2015 vhozena do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, neboť nebyl adresát zastižen. Zásilka byla doručována prostřednictvím obálky typu III. Jako doručovatel je na doručence uveden T. P.

[25] Dne 18. 11. 2016 se stěžovatel dostavil k nahlížení do spisu a do úředního záznamu (který je založen na č. l. 26 spisu krajského soudu) sdělil, že usnesení č. j. 45 A 48/2015 – 20 ani napadené usnesení vůbec neobdržel. Téhož dne stěžovatel uhradil soudní poplatek v hotovosti na pokladně krajského soudu (záznam o složení na č. l. 27 spisu krajského soudu).

[26] V úředním záznamu ze dne 25. 11. 2015 založeném na č. l. 29 spisu krajského soudu je uvedeno, že se osobně dostavil stěžovatel a uvedl, že napadené usnesení neobdržel. Patrně došlo k vyjmutí dopisu z jeho schránky cizí osobou. Zřejmě to nebylo ze zlé vůle, ale hra dětí nebo neporozumění adrese na dopisu (v domě bydlí i cizinci). K podobné situaci došlo i v minulosti, ale právní následky neměly takové důsledky. Může uvést i další případy, kdy došlo k podobným okolnostem.

[27] V prohlášení ze dne 22. 5. 2016, které stěžovatel doložil soudu, J. K., bytem H. 1193/33, P. 6, potvrzuje, že jsou poměrně často poštovní zásilky pro jeho osobu vhozeny do jiné schránky, nebo je mu doručena zásilka pro jinou osobu, která v domě již nebydlí, nebo nikdy nebydlela, nebo mu není zásilka doručena vůbec.

[28] Z přípisu České pošty, s. p. ze dne 7. 6. 2016 vyplývá, že za období od 1. 10. 2015 do 31. 12. 2015 nejsou evidovány žádné stížnosti ani reklamace týkající se doručování zásilek na adresu Ing. V. Š., H. 1193/33, P. 6. Ve dnech 27. 10. 2015 a 13. 11. 2015 doručoval zásilky na uvedenou adresu pan T. P., bytem S. 1114/5, P. 6.

[29] V přípisu České pošty, s. p. ze dne 10. 6. 2016 je uvedeno, že za období od 1. 10. 2015 do 31. 12. 2015 nejsou evidovány žádné stížnosti ani reklamace týkající se doručování zásilek na adresu H. 1193/33, P. 6.

[30] Svědek T. P. na jednání dne 5. 10. 2016 vypověděl, že adresa stěžovatele není jeho běžným poštovním rajonem. Ve dnech 27. 10. 2015 a 13. 11. 2015 zaskakoval za svoji kolegyni. Jedná se o vilku, před kterou jsou dvě schránky. Jedna byla označena vietnamskými jmény, druhá byla neoznačena. Obě písemnosti vhodil do schránky, která nebyla označena. Skutečnost, že na uvedené adrese bydlí stěžovatel, svědkovi potvrdila i kolem procházející sousedka. Žádné problémy při doručování uvedených písemnosti svědek nezaznamenal.

[31] Výslech svědka J. K. soud neprovedl, neboť dle sdělení dožádaného soudu zdravotní stav svědka neumožňuje jeho výslech a v dohledné době (v řádu měsíců) nelze očekávat zlepšení jeho zdravotního stavu. Výslech J. K. nebyl účastníky řízení navrhnut, soud měl

v úmyslu jej provést ze své vlastní iniciativy. S ohledem na to, že provedení tohoto důkazu není v přiměřené době (v několika následujících měsících) možné a možnost provedení tohoto důkazu v budoucnu je nejistá, Nejvyšší správní soud rozhodl tento důkaz neprovádět. Vyčkávání na případné zlepšení zdravotní stavu svědka by vedlo k nepřiměřeným průtahům v řízení.

[32] Z důkazů provedených při jednání - sdělení České pošty ze dne 7. 6. 2016 a ze dne 10. 6. 2016 vyplývá, že v době doručování obou usnesení (výzva k zaplacení SOP, usnesení o zastavení řízení) na adresu stěžovatele k žádným problémům při doručování nedocházelo. Ke způsobu doručování nebyly v uvedeném období podány ze strany nájemníků domu H. 1193/33 či stěžovatele žádné stížnosti ani reklamace. Z výpovědi svědka P. vyplývá, že obě písemnosti byly vhozeny do schránky stěžovatele, což ostatně ani sám stěžovatel nepopírá. Pochybnosti byly o tom, zda v uvedeném období byla či nebyla schránka, do které byly písemnosti vhozeny, označena jménem stěžovatele a zda byly či nebyly písemnosti po vhození do schránky vyjmuty. Stěžovatel připustil, že cedulka s jeho jménem mohla i upadnout. S ohledem na existenci dvou schránek na uvedené adrese, z nichž jedna byla označena dle tvrzení stěžovatele čínskými jmény a druhá byla jeho schránkou, není případné neoznačení schránky jménem stěžovatele pro posouzení otázky doručování podstatné.

[33] Případné následné vyjmutí zásilky s doručovanými usneseními z poštovní schránky cizí osobou není pro doručení zásilek stěžovateli rovněž nijak relevantní. Při nezastižení adresáta dochází k doručení zásilky doručované prostřednictvím obálky typu III. vhozením do schránky adresáta (podrobněji viz níže). Případné následné vyjmutí zásilky ze schránky jinou osobou tudíž nemá na fikci doručení žádný vliv. Zbývá doplnit, že je na stěžovateli, aby zabezpečil svou poštovní schránky, tj. aby zajistil, že si bude skutečně schopen přebírat písemnosti doručené do jeho poštovní schránky (viz níže citovaný nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13).

[34] Prohlášení J. K. (originál předán soudu při jednání) soud s ohledem na prokázané skutečnosti neuvěřil. Dokazování při soudním jednání žádným pochybnostem při doručování na adresu stěžovatele nepřisvědčilo, natož aby jakékoliv problémy prokázalo. Konstatování J. K. v zaslaném prohlášení zůstala v rovině ničím nepodložených tvrzení.

[35] Další stěžovatelem navržené důkazy - prohlášení S. H. C., nar. X, ze dne 22. 5. 2015 a prohlášení H. W., nar. X, ze dne 22. 5. 2016, nájemníků čínské národnosti domu H. 1193/33, soud pro jejich nadbytečnost neprovedl. Případné záměny čínských jmen navzájem nejsou pro předmět sporu rozhodné. Vzhledem k tomu, že stěžovatel je nositelem zcela běžného českého příjmení, nemohly tyto důkazy žádným způsobem přispět k posouzení projednávané věci.

[36] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že měl soud zvolit doručování do vlastních rukou s uložením na poště s desetidenní lhůtou. Uplatněním institutu fikce doručení došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces.

[37] Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu ověřil, že usnesení č. j. 45 A 48/2015 – 20 i napadené usnesení bylo stěžovateli doručováno prostřednictvím obálky typu III.

V tomto smyslu byly formulovány i referáty pro kancelář vyhotovené soudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem (č. l. 23 spisu krajského soudu) a vyšším soudním úředníkem J. R. (č. l. 19 spisu krajského soudu na druhé straně dole). Obálka typu III. je používána pro doručování jiných písemností ve smyslu § 50 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."), ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. Nezastihne-li doručující orgán při doručování těchto písemností adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenou vhozením do schránky (nastává tzv. fikce doručení).

[38] Oproti tomu písemnosti doručované do vlastních rukou ve smyslu § 49 o. s. ř. (obálkou typu I.) jsou v případě, kdy nezastihne doručující orgán adresáta písemnosti, uloženy (v provozovně provozovatele poštovních služeb, jestliže je písemnost doručována jeho prostřednictvím) a adresátu je vhodným způsobem zanechána písemná výzva, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky.

[39] Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení. Protože soudní řád správní nestanoví jinak, platí podle § 49 odst. 1 o. s. ř., že se do vlastních rukou doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon nebo nařídí-li tak soud. Pokud jde o usnesení, právní úprava na rozdíl od rozsudku (§ 54 odst. 3 s. ř. s.) neukládá, že by usnesení bylo třeba doručovat do vlastních rukou (explicitní právní úprava doručování usnesení do vlastních rukou chybí). To znamená, že je pouze na uvážení soudu, zda v tom kterém konkrétním případě nařídí, že usnesení je třeba doručit do vlastních rukou adresáta (srov. nález Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2637/08).

[40] V projednávané věci bylo soudem nařízeno doručování usnesení č. j. 45 A 48/2015 – 20 a napadeného usnesení prostřednictvím obálky č. III. (viz výše), tj. nikoliv do vlastních rukou. Uvedená usnesení tedy byla stěžovateli doručována v souladu se zákonem.

[41] Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by aplikace fikce doručení dle § 50 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. byla v rozporu s právem stěžovatele na spravedlivý proces. Účelem právní fikce doručení je, aby účastníci řízení nemohli nepřebíráním písemností bez relevantního důvodu bránit postupu soudního řízení a prodlužovat tak jeho délku. „*Zákonodárce při stanovení této právní fikce vycházel z předpokladu, že osoby, jež mají na území České republiky trvalý pobyt nebo v případě cizinců jiný pobyt, lze skutečně zastihnout alespoň na jednom místě, které si buď samy určí, nebo které lze dovodit z jejich evidovaného místa trvalého nebo jiného pobytu. Je tak na odpovědnosti každé z nich, aby ve svém vlastním zájmu zajistila, že jí na takto určenou adresu bude možné doručovat a že si doručované písemnosti bude skutečně přebírat. Jinak by se totiž vystavila riziku, že se její nečinnost negativním způsobem promítne do výsledku případného soudního řízení.*" (nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13).

[42] Stěžovateli bylo v projednávané věci doručováno v souladu s právní úpravou (viz výše). Stěžovatel měl zároveň možnost rozporovat vhození doručovaných písemností do jeho poštovní schránky v místě jeho trvalého bydliště (z tohoto důvodu bylo ostatně před Nejvyšším správním soudem nařízeno jednání). Nepodařilo se mu však relevantním způsobem zpochybnit provedené důkazy svědčící závěru, že k vhození doručovaných písemností do jeho poštovní schránky došlo. Nepovedlo se mu ani prokázat, že by v místě jeho trvalého pobytu opakovaně docházelo k pochybením provozovatele poštovních služeb při doručování písemností. Za této situace nebyla aplikace fikce doručení v rozporu s právem stěžovatele na spravedlivý proces. Jelikož bylo spolehlivě prokázáno, že došlo k vhození doručovaných písemností do stěžovatelovy poštovní schránky, mohl se tento s těmito písemnostmi seznámit. Případné následné vyjmutí zásilky s doručovanými usneseními z poštovní schránky cizí osobou není nijak relevantní. Je totiž na stěžovateli, aby zabezpečil svou poštovní schránky, tj. aby zajistil, že si bude skutečně schopen přebírat písemnosti doručené do jeho poštovní schránky (viz shora citovaný nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 272/13).

[43] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že měl soud podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích napadené usnesení zrušit, neboť pominuly důvody pro toto usnesení před nabytím (resp. vyznačením) právní moci.

[44] Podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

[45] Posledním dnem, kdy je účastník ve smyslu citovaného ustanovení oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je den, kdy usnesení o zastavení řízení nabývá právní moci. Účinky usnesení může tedy účastník zvrátit tím, že by kdykoli do právní moci soudní poplatek zaplatil. Právní moc se odvíjí od doručení účastníkům řízení (§ 54 odst. 5 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.). Posledním okamžikem dne, kdy je doručeno poslednímu účastníkovi řízení, usnesení o zastavení řízení nabývá právní moci, stane se tedy závazným a nezměnitelným, resp. nezvratitelným a poplatková povinnost zanikne.

[46] Účelem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku není „filtrovat“ návrhy a vytvářet překážky pro efektivní uplatnění práva na přístup soudu, nýbrž reagovat na situaci, kdy účastník ani přes jasně stanovenou a přiměřenou lhůtu soudní poplatek nezaplatí. Ústavní relevanci § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zdůraznil též Ústavní soud, a to ve svém nálezu Pl. ÚS 2/07 ze dne 13. 11. 2007, v němž uvedl, že nové znění § 9 odst. 7 věty prvé zákona o soudních poplatcích přináší *„proti předchozímu, Ústavním soudem kritizovanému stavu, ve své podstatě změnu nejen formální, neboť nyní je možné poplatek zaplatit dodatečně do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení a ve správním soudnictví toto usnesení nabývá právní moci doručením. To umožňuje zaplatit poplatek ze žaloby dodatečně, i když nejpozději týž den, kdy došlo k doručení usnesení. Oproti předcházející právní úpravě, kdy bylo možno poplatek ze správní žaloby dodatečně zaplatit jen ve lhůtě stanovené soudem ve výzvě, se nyní výzvou stanovená lhůta fakticky prodlužuje*

ještě o dobu, kterou bude správnímu soudu trvat vydání usnesení, resp. jeho doručení, což není dle přesvědčení Ústavního soudu doba zanedbatelná".

[47] Rozhodující pro aplikaci § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích je tedy okamžik, kdy došlo k nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení, nikoliv okamžik, kdy byla na tomto usnesení vyznačena doložka právní moci.

[48] V projednávané věci bylo napadené usnesení doručeno žalobci dne 13. 11. 2015 vhozením do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky. Žalovanému bylo napadené usnesení doručeno dne 12. 11. 2015 prostřednictvím datové schránky. Usnesení o zastavení řízení tedy nabylo právní moci posledním okamžikem dne 13. 11. 2015. Stěžovatel zaplatil soudní poplatek na pokladně krajského soudu až dne 18. 11. 2015. Předpoklady pro aplikaci § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích tedy naplněny nebyly. Na tom nic nemění ani skutečnost, že k vyznačení doložky právní moci na napadené usnesení došlo až dne 19. 11. 2015 (k vyznačení doložky právní moci mohlo logicky dojít až poté, co se doručenka založená na č. l. 23 spisu krajského soudu vrátila z poštovní přepravy).

IV. Závěr

[49] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci bylo rozhodnuto na jednání dne 5. 10. 2016.

[50] O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[51] Podle § 60 odst. 4 s. ř. s. má stát proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, které platil, není-li tento účastník osvobozen od soudních poplatků. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný. Není ani osvobozen od soudních poplatků. Byly tedy splněny podmínky pro to, aby soud uložil stěžovateli nahradit státu svědečné ve výši 3 098,15 Kč vyplacené na základě usnesení ze dne 14. 10. 2016, č. j. 9 As 280/2015 – 98, svědkovi T. P. Svědečné spočívá v náhradě cestovních výdajů za 470 km cesty z Prahy do Brna a zpět. Podle § 157 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, náleží za každý 1 km jízdy základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu. Základní náhrada činí 3,80 Kč za 1 km jízdy [§ 1 písm. b) vyhlášky č. 385/2015 Sb.], celková základní náhrada tak činí 1 786 Kč (470 × 3,80 Kč). Náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu činí 1 312,15 Kč [průměrná cena benzinu automobilového 95 oktanů činí 29,70 Kč dle § 4 písm. a) vyhlášky č. 385/2015 Sb.; kombinovaná spotřeba podle technického průkazu činí 9,4 l na 100 km; 29,70 Kč × 9,4 × 4,7 = 1 312,15 Kč]. Náhrada cestovních výdajů svědka tak činí celkem 3 098,15 Kč (1 786 Kč + 1 312,15 Kč). Ke splnění uvedené povinnosti byla stěžovateli stanovena lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Tuto částku stěžovatel uhradí na účet soudu číslo: 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, pod variabilním symbolem 92802015.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu